

KARIKA 059

glasilo Hrvatskog društva karikaturista siječanj 2006.

**tema broja
KARIKATURA
U SUSJEDSTVU**

**KAKO VODITI
GALERIJU KARIKATURA**

GERO

Miroslav Gerenčer Gero, nagrada Excellent Work, Jiaxing, Kina, 2005.

Josip Kovačević Enco, 3. nagrada, Hyderabad, Indija, 2005.

SADRŽAJ:

04
Vijesti iz Društva

06
Karikatura u Austriji

10
Karikatura u Srbiji i Crnoj Gori

12
Još, još, još Hrvatska ni propala

13
Ožanićev nagrađeni Hitler

14
Dajka u Paragrafu

16
Izložba Dade Kovačevića

17
No Rolex no Lex

18
Kako voditi galeriju karikatura

20
Odjek s festivala

DRAGE KOLEGICE I KOLEGE,

ušli smo u godinu u kojoj ćemo najvjerojatnije preseliti naše krpice iz predivnih prostorija u Bogovićevu ulici u Zagrebu. Potjerat će nas manjak novca za najamninu, koju će novi/stari vlasnik (op.ur. HKD Napredak) sigurno odrediti prema stanju na tržištu nekretnina, a koju mi ne možemo plaćati.

Također, ušli smo u još godinu borbe za prostor za objavljivanje i borbe za prikladne honorare. Klikiriki više nikoga ne zanima. Od klikirika se ne živi.

Istina, pojedinci se grčevito bore, poduzimaju konkretnе korake, predlažu i proaktivno djeluju na razne načine, ali šira slika je još uvijek ružna.

Nažalost, mnogi će i u ovoj godini samo čekati da se stvari promijene bez preuzimanja inicijative. Pritom će uspjeti samo našiljiti olovku ili promijeniti minu u tehničkoj olovci, bez da išta nacrtaju.

Treba sjest i radit, pa kud puklo!

Ne mogu ONI nama toliko NE OBJAVLJIVATI, koliko MI možemo CRTATI! ;)

Sretna vam Nova godina!

Vaš Nik

IMPRESUM

Izdavač: Hrvatsko društvo karikaturista, Bogovićeva 1, 10000 Zagreb, tel.: 01/4923673 (samo četvrtkom od 19 do 21 sat), fax.: 01/6687695, e-mail: hdk@hdk.hr, ţiro: 2360000-1101453975 (Zagrebačka banka) \ **Glavni urednik:** Nikola Plečko - Nik Titanik \ **Uredništvo:** Ivan Šarić i Janko Bučar \ **Dizajn i prijelom:** Nikola Plečko - Nik Titanik

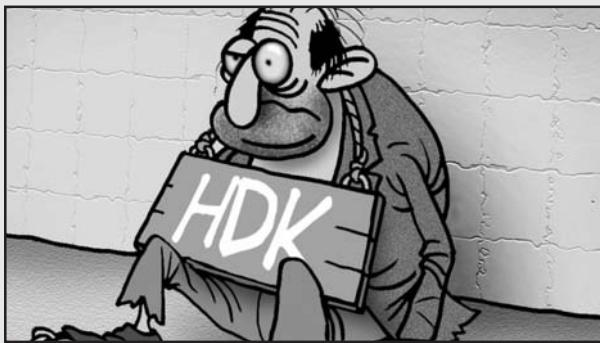
VIJESTI IZ DRUŠTVA

VELIKA SELIDBA HDK

Dana 7. siječnja 2006. godine, istekao je rok dokad je Grad Zagreb uživao posjed prostorija u Bogovićevoj 1. Navedenim datumom, vlasništvo se vraća starom vlasniku, Hrvatskom kulturnom društvu Napredak. Pošto je Hrvatsko društvo karikaturista plaćalo simboličnu najamninu Gradu Zagrebu, pojavom novog vlasnika povisit će se iznos najamnine koja će se formirati prema tržišnim cijenama.

Taj iznos Društvo neće moći plaćati!

Slijedom toga, nužno je potrebno što prije pronaći novi prostor u kojem ćemo se smjestiti ili nam predstoji odlazak "u ilegalu".

OTVOREN FORUM NA KIST-U

Krajem prošle godine je na popularnom partnerskom siteu KiST, kojeg marljivo uređuje naš član Zoran Tkalec, osvanula slijedeća vijest: "Poštovani prijatelji, posjetitelji, kolege karikaturisti i ostali ljubitelji karikature! Nakon šest godina postojanja KiST-a odlučili smo se pokrenuti Forum. Promatraljujući ponudu na Internetu nekako smo stekli dojam da bi jedan ovakav forum dobro došao. Na nekoliko drugih web stranica naišli smo na postove gdje posjetitelji otvoreno traže mjesto gdje mogu diskutirati o karikaturi, karikaturistima i humoru općenito."

Dakle, "forum je pred vama, spremam da primi vaše komentare, šale i nadamo se probrane i ponajbolje viceve.". Već sad se možete registrirati na web adresi:

<http://www.kistonline.com/forum/>

kistonline.com
Drugo ime za karikaturu

Zadnji put ste bio posjetili: utr 09.03. 2006 12:45 pm.
Sada je: on 16.04. 2006 9:25 am.
Uključeno: 1 posetilac

Forum	Topics	Posts	Zadnji post
Dobrodošlica	2	4	utr 09.03. 2006 8:22 pm Dobrodošli
Karikatura	2	20	utr 09.03. 2006 9:13 pm Osvrti o karikaturi
Autori	1	1	čet 22. 03. 2005 10:05 pm Mjeljevica
Mjeljevica	0	0	/
Strip	1	2	utr 09.04. 2006 9:12 am Diskutuje o stripu
Mjenjačica	0	0	/
Humor	1	1	čet 22. 03. 2005 9:57 pm Vicevi

ČLANARINA

Na zadnjem sastanku IO HDK na dnevnom redu je bio problem naplate članarine. Članovi odbora zadužili su tajnika Društva da dopisom zamoli "zaboravne članove" da plate članarinu, ili će biti brisani iz članstva Društva.

Manje zaboravne članove, koji još nisu uplatili članarinu za 2005.godinu (pola članova naše udruge) molimo da podmire svoju obvezu uplatom članarine preko žiro-računa **2360000-1101453975** ili četvrtkom u prostorijama Društva. Članovi koji su uplatili (ili će uplatiti) članarinu preko žiro-računa trebaju obavezno poslati fotokopiju uplatnice, jer se na izvodu često ne vidi ime uplatioca.

PRIZNANJE MLAĐEN BAŠIĆ BIBI

Prema Pravilniku o dodjeli Priznanja Mladen Bašić Bibi IO HDK raspisuje natječaj za dodjelu tog priznanja za 2005. godinu.

Članovi Društva mogu svoj prijedlog dostaviti na adresu HDK, do **15. veljače 2006.** Prijedlog treba sadržavati osnovne podatke o predloženom kandidatu uz obrazloženje predlagatelja, a u skladu s Kriterijima za ocjenjivanje.

Pravilnik o dodjeli Priznanja Mladen Bašić Bibi i kriteriji za ocjenjivanje mogu se pogledati u Kariki br. 53 ili u prostorijama HDK.

Mladen Bašić Bibi

AKTIVNOSTI IO HDK

Na 34. sjednici Izvršnog odbora HDK, održanoj 12.siječnja 2006. usvojen je uskladeni Pravilnik o radu Suda časti. Ovdje možete vidjeti cijelokupni tekst Pravilnika:

PRAVILNIK O SUDU ČASTI HRVATSKOG DRUŠTVA KARIKATURISTA

Članak 1

Sud časti je tijelo Hrvatskog društva karikaturista (u dalnjem tekstu: Društvo) koje utvrđuje činjenično stanje za izricanje mjera u slučaju ako se povrijede obveze članova Društva ili Društva kao pravne osobe (društvene organizacije).

Članak 2

Za člana Suda časti može biti izabran svaki član Društva, koji ne može istodobno obnašati dužnost u ostalim tijelima Društva.

Članak 3

Svaki član Društva može prije izborne skupštine pismeno ili na skupštini usmeno isticati kandidate za Sud časti. Za kandidata koji nije prisutan na skupštini potrebna je njegova pismena suglasnost.

Članak 4

- Sud časti čine 3 člana izabrana na Godišnjoj skupštini Društva.
- tročlani Sud časti sastoji se od predsjednika Časnog suda i dva člana.
- članovi između sebe biraju Predsjednika.

Članak 5

Mandat Suda časti traje dvije godine.

Članak 6

U radu i odlučivanju Suda časti moraju sudjelovati svi članovi. U slučaju da Sud časti obnašaju samo dva člana odluka se donosi jednoglasno ili u slučaju neslaganja odluku donosi Predsjednik Suda časti.

Članak 7

U slučaju da jedan član Suda časti odstupi ili zbog bilo kojeg razloga nije u stanju obnašati svoju dužnost, Izvršni odbor Društva na prijedlog Predsjednika Časnog suda na prvoj idućoj Skupštini u dnevni red uvrštava izbor jednog člana Suda časti, čiji mandat traje do prve Izborne Godišnje skupštine.

Članak 8

U slučaju da dva člana Suda časti odstupe ili zbog bilo kojeg razloga nisu u stanju obnašati svoju dužnost, Izvršni odbor Društva na prijedlog Predsjednika Časnog suda saziva Izvanrednu skupštinu radi izbora nova tri člana Suda časti, čiji mandat traje do prve Izborne Godišnje skupštine.

Članak 9

Sud časti Društva posreduje u sporovima između članova HDK, a na zahtjev članova u sporu.

Članak 10

Postupak pred Sudom časti pokreće se:

- na prijedlog pojedinog člana Društva.
- na prijedlog Izvršnog odbora Društva.
- na prijedlog Suda časti Društva.

Članak 11

Sud časti, nakon saslušavanja svih strana u sporu, donosi odluku, većinom glasova Suda časti.

Članak 12

Sud časti može izreći sljedeće mjere:

- pismenu opomenu;
- ukor;
- strogi ukor;
- prijedlog Izvršnom odboru Društva da se povreditelj časti briše iz članstva Društva.

Članak 13

- Pismena opomena

upućuje se onome, koji svojim neprimjerenum ponasanjem u Društvu ometa ugodu druženja u Društvu.

- Ukor

upućuje se onome koji svojim etičkim negativnim odnosom prema nekom članu Društva ili članovima Društva

upoće narušava dostojanstvo i čast pojedinca ili društva.

- Strogi ukor

- upućuje se onome koji svojim djelovanjem krši neko bitno statutarno pravilo Društva.

- upućuje se onome koji se nakon ukora ne mijenja u onom zbog čega je dobio ukor.

- Prijedlog Izvršnom odboru HDK da se povreditelja časti briše iz članstva Društva.

- upućuje se onome koji nekim zakonom nedozvoljenim postupkom financijski oštećuju Društva.

- upućuje se onome koji na bilo koji način narušava društveni ugled Društva.

- upućuje se onome koji se nakon strogog ukora ne mijenja u onome zbog čega je dobio strogi ukor.

Članak 14

Odluke Suda časti su javne, a dostavljaju se u pisanim obliku članu protiv kojeg je vođen postupak i IO Društva.

Članak 15

Izvršni odbor Društva donosi konačnu odluku. Član Društva kojem je izrečena jedna od mjera može se žaliti Skupštini Društva u roku od 15 dana od dana primitka konačne odluke.

Članak 16

Do dana odluke Skupštine članu kojem je izrečena jedna od mjera miruju sva članska prava. Skupština može konačnu odluku potvrditi ili promjeniti. Odluka Skupštine je neopoziva.

Članak 17

Rad Suda časti također je podložan kritičkoj procjeni časnosti.

Članak 18

Svaki član Društva ili tijela Društva mogu pokrenuti proces utvrđivanja časnosti Suda časti, naročito ako se Sud časti koristi u čisto osobnim sporovima pojedinaca.

Zahtjev da se utvrdi časnost Suda časti upućuje se IO Društva, koji će se u donošenju odluke pridržavati načela (članaka) Pravilnika o radu suda časti.

Ivan Šarić, predsjednik HDK

DANAŠNJE STANJE U AUSTRIJ

Petar Pismestrović

Austrija je zemlja u kojoj karikatura, pogotovu ona politička, igra značajnu ulogu. Svakom političaru je stalo da se pojavi u karikaturi i nerijetko to potvrđuje otkupljivanjem karikatura od autora. Gotovo je pravilo da svaki list ima jednog, dva pa čak i tri karikaturista. Neke redakcije zapošljavaju karikaturiste, a neke im daju ekskluzivne ugovore. Sloboda mišljenja je prilično velika, tako da redakcije najčešće daju autorima slobodne ruke po pitanju ideja i tema. Tipično je za dnevne listove na zapadu da karikaturist koji radi za jedne ne radi za druge novine. Čitatelji su aktivni promatrači karikatura i nerijetko komentiraju kroz pisma sadržaj karikatura. Naravno, redakcije stavljuju u prvi plan novinare, ali ne mogu zaobići činjenicu da svaki crtež ima veću snagu nego tisuće napisanih riječi.

U Austriji postoje nekoliko tipova karikaturista. Oni koji rade dnevnu karikaturu su tipični politički karikaturisti. Karikaturiste koji rade za tjednike ovdje nazivaju Cartoonisti i njihove karikature su mala likovna

djela. Treći tip karikaturista koji se povremeno pojavljuju su ono što bi mi nazvali humoristi-karikaturisti.

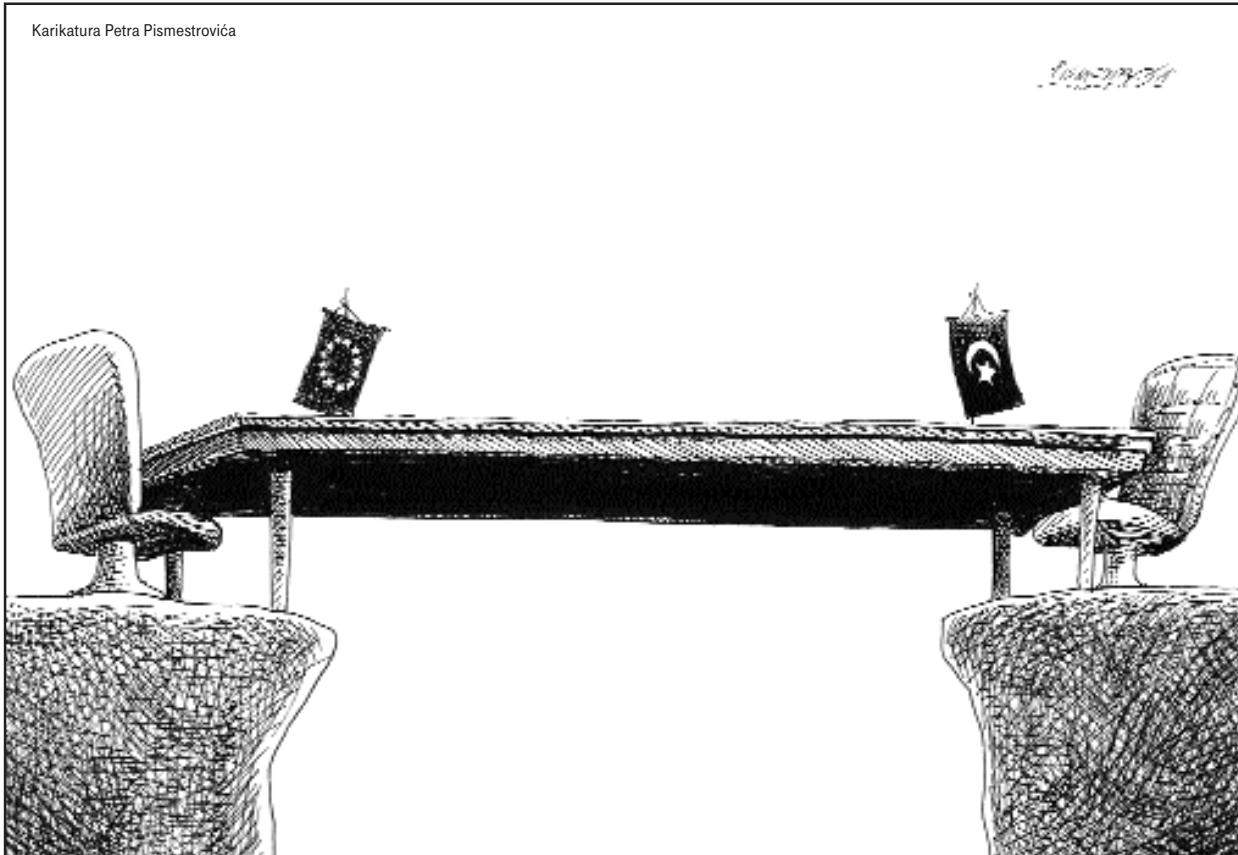
Od poznatih karikaturista ovdje bih spomenuo **Manfreda Deixa** koji radi politički komentar za tjednik "News". Njegove karikature su zajedljive i često vrlo brutalne. Poznat je po tome što nema tabua niti milosti ni prema kojoj temi ili osobi. Osim toga on secira tipičnog Austrijanca, njegove mane, ponašanje, slabosti i navike. Deix je ovdje skoro nacionalni simbol.

Drugi tip karikaturiste je **Gerhard Haderer**, čovjek kojega su svojedobno Grci osudili na šest mjeseci zatvora zbog knjige posvećene Isusu. Haderer je veoma aktivan u Njemačkoj gdje radi za nekoliko tjednih časopisa. Pored karikatura radi redovito i politički strip.

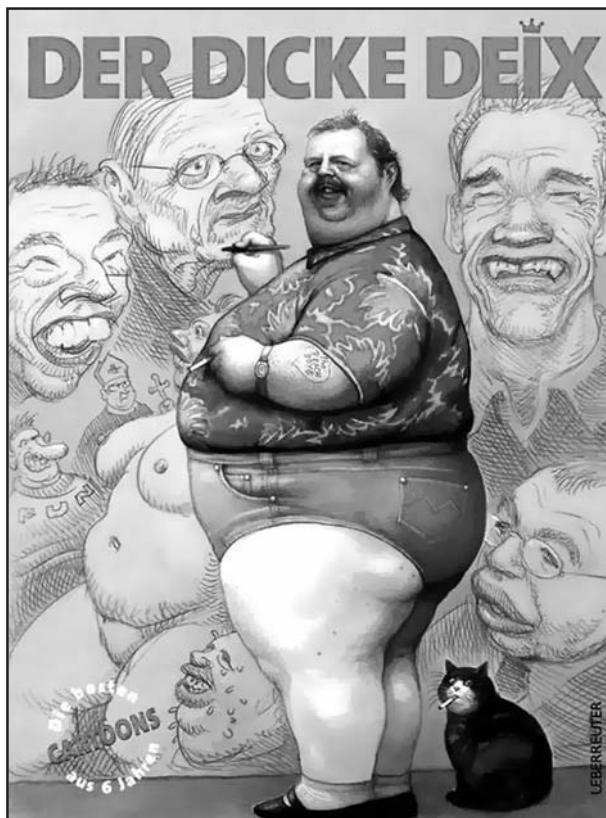
Treći iz ove grupe, **Bruno Haberzettl**, pripadnik je mlađe generacije. On radi tjedni komentar u boji za "Kronen Zeitung". Odlikuje ga čistoća i realističnost crteža. Da bi postigao čistoću sve svoje radove radi air-brushom. Stilski podsjeća na velikog austrijskog karikaturista, pokojnog *Eriha Sokola*.

Od političkih karikaturista koji se dnevno pojavljuju u novinama spomenuo bih **Gustava Peichla**, u svijetu karikature poznatijeg pod imenom **Ironimus**, koji se, iako je dobrano prešao 75-u, još uvijek svakodnevno pojavljuje na predzadnjoj stranici dnevnog lista "Die Presse". Nedjeljom je ta stranica rezervirana za

Karikatura Petra Pismestrovića

ŠKOJ KARIKATURI...

Naslovica najnovije knjige Manfreda Deixa

Geralda Meyerhofera, vrlo uspješnog karikaturista i dizajnera. Za Ironimusa je zanimljivo da je karikatura zapravo njegov drugi posao. On je inače vrlo uspješan bečki arhitekt.

Oliver Schopf je zaposlen u redakciji lista "Der Standard" kao karikaturist i ilustrator. Podjednako je dobar politički karikaturist kao i portretist. Nerijetko odlazi u sudnice gdje za potrebe lista crta situacije i osobe sa suđenja na kojima je zabranjen pristup fotoreporterima. Drugi karikaturist lista "Der Standard" je Nizozemac **Jan Veenenbos**, koji je kao mladić pobjegao u Austriju kako bi izbjegao služenje vojnog roka. Veenenbos je inače na likovnoj akademiji studirao oslikavanje kazališne pozornice, a karikaturom se počeo baviti tek u zrelijim godinama. Stilom crteža podsjeća na američke političke karikaturiste.

Thomas Wizany, "Salzburger Nachrichten", je karikaturist i arhitekt mlađe generacije. Rođen je 1967. u Salzburgu gdje i danas živi i radi. Njegove političke karikature su prešle okvir ovog lokalnog glasila i danas on uspješno svojim karikaturama oslikava knjige, plakate, slikovnici itd. u cijeloj Austriji.

Michael Pammesberger, nesuđeni odvjetnik, od prije 5-6 godina, dnevni je karikaturist lista "Kurier" iz Beča. Njegove karikature najčešće su radene u stilu malog strip-a popraćenog kratkim, duhovitim tekstrom. "Wiener Zeitung", bečke gradske novine, angažirale su karikaturistu britkog pera i slikara **Wolfganga Ammera**.

Većina ovih karikaturista rade i za listove u Švicarskoj i Njemačkoj.

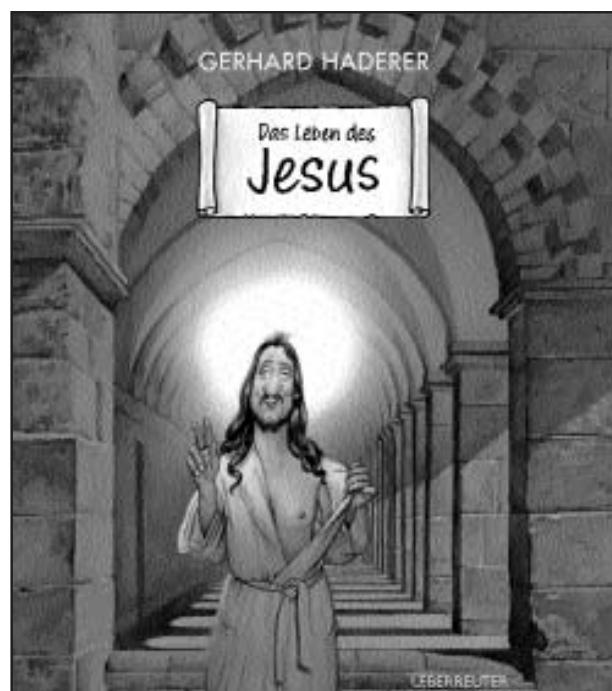
***

"Kleine Zeitung", dnevni list za koji radim, do mog je dolaska imao jako dobrog Dietera Zehentmayera, koji je kasnije otišao u "Kurier", pa zatim u "Berliner Zeitung" i "Standard", da bi nažalost nedavno prerano umro. Svoje oštре i bezkompromisne karikature Dieter je oslikavao prekrasnim fioigranskim linijama. Drugi u toj redakciji je **Pietro Hausn** za kojega kažu da puno bolje gradi kuće, nego što crta karikature, ali će ipak kao karikaturist dočekati svoju mirovinu.

U Austriji su prava rijetkost karikaturisti koji se pojavljuju na festivalima ili rade tipičnu geg karikaturu. Jedan od rijetkih autora te vrste je **Gerhard Gepp**, koji je više slikar i grafičar nego pravi karikaturist, iako je za svoje radove pobrao neke važne nagrade na festivalima karikatura. Drugi je **Heinz Ortner** koji radi pod jakim utjecajem Francuza Sempea i Serrea.

U Koruškoj djeluje jedini karikaturist čija je specijalnost samo portretna karikatura. Ime mu je **Wilfried Steurer**, a pored karikature, vlasnik je i jedne marketinške agencije koju uspješno vodi.

O finansijskoj situaciji karikaturista ovdje se ne priča, kao ni kod drugih zanimanja. To je poslovna tajna, a o sposobnosti pojedinog autora ovisi hoće li se izboriti za dobru cijenu. Cjenik karikatura ne postoji. Ipak pročišći tu i tamo informacija o nekim zaradama. Tako se Manfred Deix pohvalio u jednom intervjuu da je za jednu karikatuру dobio tadašnjih 70.000 šilinga što bi iznosilo danas oko 5.000 eura. Isti autor plaća navodno najamninu za dvorac, u kojem živi sa suprugom i

Naslovica Hadererove osporavane knjige o Isusovom životu

DANAŠNJE STANJE U AUSTRIJ

70 mačaka, dvjema karikaturama godišnje. Ipak iz mog iskustva znam da cijene variraju od 150 - 400 eura.

Ovdje ne postoji društvo karikaturista iako se u posljednje vrijeme osjeća potreba da se karikaturisti na neki način organiziraju. Problem je samo u tome što se karikaturisti najčešće međusobno ne poznaju jer žive u različitim gradovima i pripadaju različitim redakcijama te nemaju osobne kontakte.

Pisati o karikaturi u Austriji, a ne spomenuti jedini

Karikature Manfreda Deixa mogu se vidjeti i na austrijskim autobusima.

muzej karikatura, bilo bi ne samo propust nego i grijeh. **Muzej karikatura** podignut je u Kremsu (između Beča i Linza), a nastao je zaslugom dvojice karikaturista, Deixa i Ironimusa. Zanimljivo je napomenuti da je arhitekt ovoga zdanja upravo Ironimus! U ovom "hramu karikature" redovito se održavaju izložbe različitih autora, a temeljitelji tu imaju svoj stalni postav.

Austrijski izdavači nerijetko uvrštavaju knjige karikatura u svoj godišnji program. Naročito su popularne knjige onih autora koji se svojim karikaturama u boji pojavljuju redovito u austrijskim tjednicima. Tako su samo u posljednjih mjesec dana izašle prave monografije karikatura Deixa i Haderera.

U posljednjem desetljeću u Austriji su održana samo dva festivala karikatura. Oba festivala su održana u Koruškoj i na neki način vezana su uz moje ime. Festival u Fedkirchenu koji je doživio svoje drugo izdanje, potaknut je mojom idejom, a za realizaciju je zaslužan veliki zaljubljenik u karikaturu, odvjetnik iz Feldkirchena, Werner Mosing. U istom gradu Mosing je do sada već organizirao 50-tak samostalnih izložbi najznačajnijih europskih karikaturista (op.gl.ur. aka Tod). Drugi festival karikatura, koji je nažalost održan samo jedanput, iako je okupio vrhunska svjetska imena, bio je moje djelo, a održan je u Wolfsbergu u

okviru tradicionalne izložbe bundeva. Festivalska tradicija u Austriji ne postoji iako bi ova bogata zemlja sebi mogla financijski priuštiti svjetsku manifestaciju takve vrste. U brojnim razgovorima o pokretanju festivala karikatura s potencijalnim sponzorima i organizatorima uvijek sam čuo ista pitanja: "Koliko se na tome može zaraditi?" ili "Sto mi imamo od toga?" Očito ovdje nedostaje onakva vrsta entuzijazma na kakvu sam na našim zemljopisnim prostorima navikao.

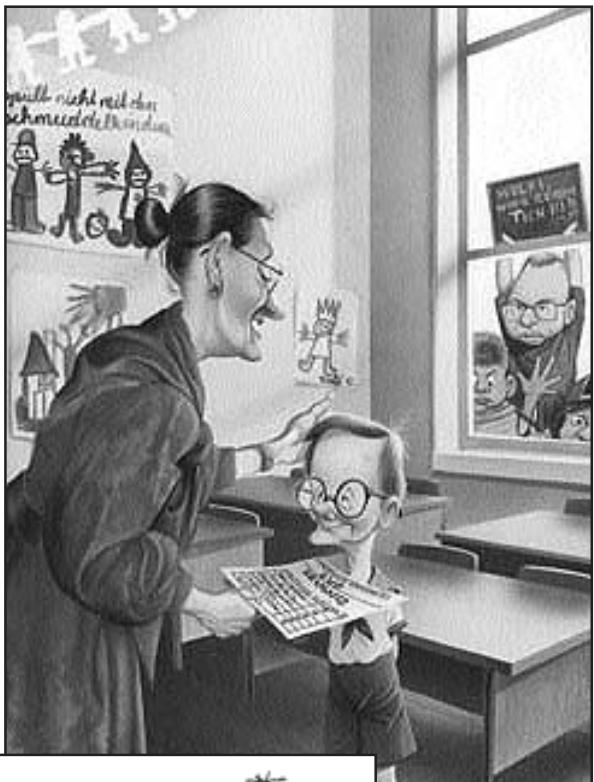
I na kraju, o sebi kao karikaturisti ne bih želio previše pisati, jer ako sam našao svoje mjesto među navedenim kolegama to dovoljno govori i o mome radu. Htio bih radije istaknuti da je moj odnos s kolegama novinarima i urednicima "Kleine Zeitung" zasnovan na dubokom obostranom povjerenju i uvažavanju. Redakcija za koju radim ne postavlja mi nikakva ograničenja u odabiru tema, tako da samostalno određujem sadržaj svoje vlastite rubrike. S obzirom da nisam rođen u Austriji, imam izuzetno veliku slobodu kritičkog mišljenja i izražavanja o političkom stanju u zemlji što, vjerujem, jednom stranom karikaturisti u Hrvatskoj ne bi bilo dozvoljeno.

Petar Pismestrović, karikaturist, "Kleine Zeitung"

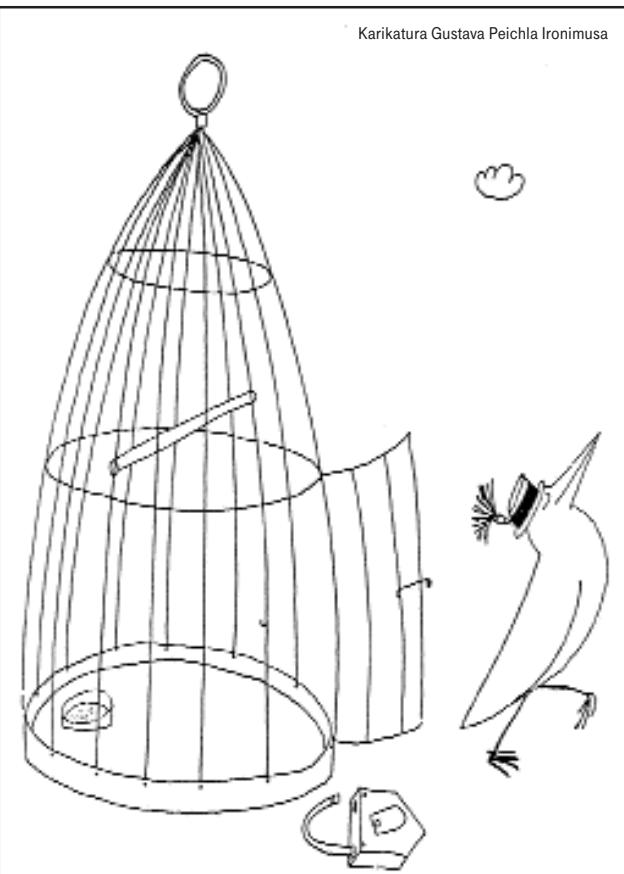
Karikatura Olivera Schopfa

ISKOJ KARIKATURI...

Karikatura Brune Haberzettla

Karikatura Gustava Peichla Ironimusa

Muzej karikatura u Kremsu

Umro Jean Veenenbos (1932-2005.)
Otišao je još jedan velikan austrijske političke karikature. Nizozemac Jean Veenenbos, rođen 1932. na otoku Java, umro je u petak 10. prosinca 2005. u Beču. Iako razaran teškom bolešću Veenenbos nije prekidao svoj posao do posljednjeg dana. Redakcija lista "Der Standard" ostala je tako u samo nekoliko mjeseci bez dva briljantna karikaturista (početkom ove godine umro je Dieter Zehentmayr), a austrijska i europska karikatura siromašnija za dva britka pera.

TUŽNA SCENA smehocrtića

Kriza u koju su srpska i crnogorska karikatura zapale u poslednjoj deceniji prošlog veka još uvek je prisutna, a u nekim aspektima je čak izraženija nego što je bila. To se pre svega odnosi na stav štampe - dakle najvažnijeg medija za objavljivanje karikatura, prema toj žurnalističko - likovnoj disciplini. Većina listova, naime, potpuno je zanemarila karikaturu pa je ili uopšte ne objavljuje ili to čini samo da "zakrpi rupe" u tekstu, tako da se dešava čak i da se neke karikature objave na formatu poštanske marke. Nešto više pažnje karikaturi poklanjam samo "Politika" i "Večernje novosti", ali i u tim listovima se to čini dosta stihiski, bez jasne koncepcije urednika po tom pitanju. Čini se da je jedina dnevna novina koja ima jasnu predstavu o ulozi karikature list "Danas", gde se i dalje svakodnevno, uvek na istom mestu i istog, velikog formata, pojavljuje aktuelna karikatura.

Predraga Korakovića Coraxa, a ispravnost takve uredivačke politike potvrđuje i činjenica da se deo čitalaca opredelio za "Danas" upravo zbog Coraxovih crtanih komentara dnevnopolitičke situacije. Slično je bilo i sa "Politikom ekspres" koja je otišla korak dalje i čak veoma često čitavu naslovnu stranu posvećivala karikaturi svog crtača **Dušana Gadanskog**, ali na žalost, ovaj list je pre izvesnog vremena, odlukom matične kuće "Politika", ugašen. Od časopisa, karikatura značajnije mesto ima samo u "Vremenu", gde takođe objavljuju Coraxove karikature i u magazinu "NIN", gde osim **Jugoslava Vlahovića** koji tu i radi, mogu da se nađu i karikature još nekolicine autora.

Najgore je što humorističko - satiričnih listova, u kojima bi karikatura dominirala, gotovo da i nema. Staru, ali već dobro ofucanu damu - "Ošišani jež", već godinama vodi redakcija u kojoj dominiraju satiričari, bez imalo afinitet prema karikaturi, pa je crtani humor gotovo proteran sa stranica ovog lista: na 32 strane, na koliko se u poslednje vreme "Ošišani jež" jednom mesečno pojavljuje, nema više od dvadesetak karikatura i to samo nekolicine sasvim prosečnih autora koji još pristaju da sarađuju. U poslednje dve godine bilo je pokušaja pokretanja novih humorističko-satiričnih listova ("Satirikon", "žaoka", "Trn", ...) gde bi karikatura imala svoje pravo mesto, ali sve se završavalo na samo nekoliko slabo prodavanih brojeva, posle čega bi ti listovi okončavali svoje "leptirovske" živote i odlazili u zaborav.

Shodno ovakvom tretmanu karikature u štampi su i honorari koje karikaturisti za svoj rad dobijaju. Iz ovoga se, naravno, izuzima samo Koraković, koji je adekvatno plaćen za ono što radi u listu "Danas" i časopisu "Vreme", gde je redakcijama jasno šta njegove karikature za te listove znače. Neke novine imaju karikaturiste u stalnom radnom odnosu, poput "Politike" (Jovan Prokopljević, Novica Kocić, Dragan Stojanović), "Večernih novosti" (Ranko Gužina, Tošo Borković, Vlado Volaš) ili nedeljnik

"NIN" (Jugoslav Vlahović), kao i nekoliko lokalnih listova u većim gradovima u unutrašnjosti, ali plate koje karikaturisti dobijaju uglavnom nisu velike. Zato ti profesionalni karikaturisti moraju da traže i druge izvore prihoda kako bi iole pristožno živeli, poput Toše

Borkovića koji honorarno sastavlja i crta rebuse za novine u kojima radi i za to dobija više para nego za karikature. Oni koji za honorare crtaju karikature za pojedine listove dobijaju još manje, pa za novac za objavljenu karikaturu, onda kada ga dobiju - jer se na isplate dugo čeka - mogu da popiju kafu u nekom elitnijem kafiću, ne više. Što se "Ošišanog ježa" tiče, on honorare uopšte ne isplaćuje pa i oni koji šalju priloge za taj list čine to ili iz sentimentalne vezanosti koja potiče još iz vremena kada je stari "Jež" bio jedan od stožera jugoslovenske karikature, ili iz želje da objavljuju makar i "za fraj".

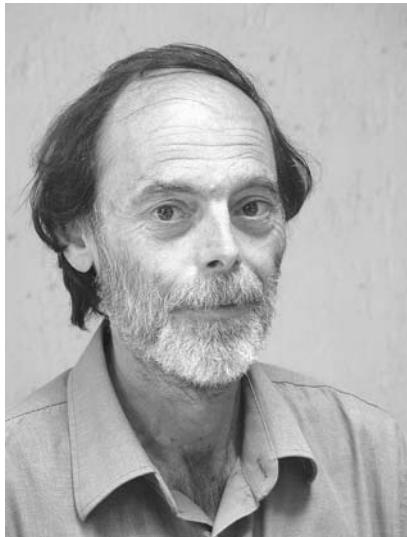
Nekolicina ovdašnjih autora (Borislav Stanković Stabor, Vlado Volaš, Slobodan Obradović...) uspela je da se nametne šajcarskom "Nebelpalteru" koji im

povremeno objavljuje karikature i uredno i solidno za to plaća, no naravno to uspeva samo najboljima. Svi ostali niti od karikature mogu da žive, niti to pokušavaju. Tako većina srpskih i crnogorskih karikaturista ima neko drugo zanimanje, dok karikature crtaju iz hobija, uglavnom ih šaljući samo na festivalе, jer drugog načina da im radovi obelodanjeni budu gotovo i nemaju.

***

Što se tiče izdavanja knjiga karikatura, to je svedeno na minimum zbog visokih troškova štampe i veoma smanjene kupovne moći stanovništva. I kada se neka knjiga pojavi, ona je više plod entuzijazma pojedinca nego izdavačke politike specijalizovanih kuća, pa je tako bilo i sa izvanrednom monografijom Ive Kušanića, koju je uz mnogo napora i potrošenih ličnih para izdala udovica velikog umetnika, gospoda Mima Kušanić, da bi potom mučila muku sa gomilom knjiga za koje niko interesovanje ne pokazuje. Takođe, karikaturisti imaju veoma malo prilika i da se publici predstave na izložbama, jer su galerije za takve vrste prezentacija nezainteresovane, pri čemu je tu situacija ipak daleko bolja u malim gradovima u unutrašnjosti nego u Beogradu. Najzad i konkursi karikature su uglavnom svedeni na minorne priredbe koje zbog lošeg i pristrasnog žiriranja, nepoštovanja sopstvenih propozicija i raznih drugih razloga privlače sve manje učesnika i u svetu - sa izuzetkom onih u Zemunu i Kragujevcu - ne uživaju nikakvu reputaciju.

Sve napred izneto najviše pogaća nekolicinu mlađih i veoma talentovanih crtača koji su se poslednjih godina pojavili. Bez mogućnosti da se afirmišu u domaćoj štampi, gde - mora se i to reći - oni stariji koji su već zauzeli pozicije budno paze da se ne pojavi neko nov koji će uzeti deo kolača i samim tim njihovo parče tog

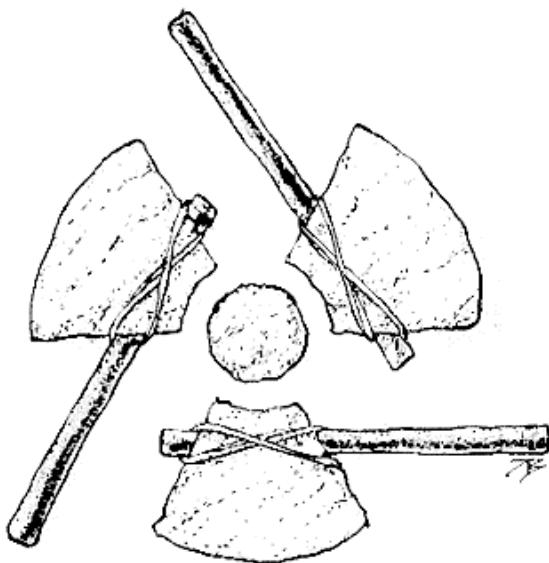
Branko Najhold

istog kolača okrnjiti - ili da dobiju neku nagradu na domaćim konkursima gde se, osim u Zemunu, takođe favorizuju već afirmisana imena često i po principu "ja tebi - ti meni", oni šansu trže u slanju radova na inostrane konkurse. Tu po neko i uspe, poput **Gorana Kovačevića** koji je na svom debitantskom nastupu u Skoplju pre dve godine odmah osvojio Grand-prix ili Gorana Miladića, koji je samo na zemunskom Salonu uspevao nekoliko godina za redom da skrene pažnju na svoj veliki talenat. To su, ipak, samo izuzeci, pa zato većina mladih talenata ili prelazi na strip, koji daje mnogo više šansi, a i bolje se plaća, ili razočaran potpuno zanemaruje crtanje i okreće se nekom profitabilnijem poslu.

Koliko god krivicu za sadašnje loše stanje u srpskoj i crnogorskoj karikaturi snose mediji i izdavači, odnosno njihovi urednici, toliko je krivica i do samih karikaturista. Surevnjivi i nekolegijalni, većina njih se bori samo za lične pozicije bez ikakve želje za popravljanje opšte situacije u profesiji kojom se bave, što naravno samo ide na ruku urednicima listova da ih ucenjuju i plaćaju onoliko koliko hoće - dakle malo.

Časopis "KART", kojeg je donedavno izdavao Zemunski međunarodni salon karikature, godinama se borio za stvaranje nacionalnog udruženja karikaturista koje bi zajednički nastupalo u ime svojih članova i poput sindikata borilo se za njihova prava u medijima i na drugim planovima. Ta inicijativa, međutim, nikada nije zaživela jer sami karikaturisti, koji su trebali da udruženje osnuju, nisu bili kadri da se dogovore i to učine. Tek pre dve godine osnovan je ogrank FECO, kao jedan vid udruživanja domaćih karikaturista, ali bez ikakve praktične koristi za malobrojne članove, od kojih većina i ne zna da su članovi(!) pa ta organizacija u suštini donosi samo ličnu promociju svom samozvanom(!) predsedniku Jugoslavu Vlahoviću. Zbog toga su nedavno crnogorski karikaturisti, koji još od 1997. godine imaju svoje udruženje, istupili iz zajedničke organizacije i osnovali sopstveni ogrank FECO na čelu sa Darkom Drljevićem, pa tako sada postoje FECO Srbije i FECO Crne Gore, ali rad obe ove asocijacije je slab i potpuno beskoristan po članstvu.

U takvoj, nimalo veseloj situaciji za srpsku i crnogorskiju karikaturu, jedna od retkih svetlih tačaka je Zemunski međunarodni salon karikature. Sa 1.007 učesnika iz 81 države sa svih kontinenata on se 2004.

Karikatura Jugoslava Vlahovića

godine svrstaо među tri najveća i najbolje organizovana konkursa u svetu, a ove godine je sveo konkurs samo na najbolje, od kojih se gotovo svih 150 pozvanih vrhunskih svetskih karikaturista odazvalo pozivu organizatora. Ovogodišnja novost je i međunarodna kolonija karikature, održana uoči otvaranja Salona, koja je uspela preko svih očekivanja, pa su organizatori odlučili da postane tradicionalna. Pri tome Zemunski salon sprovodi i druge značajne aktivnosti tokom cele godine, organizujući razne izložbe ne samo u Zemunu, već i u inostranstvu gde povremeno predstavlja savremenu srpsku i crnogorskiju karikaturu. No i u Žemunskom salonu se već pomalo oseća zamor posle desetogodišnjeg napornog rada i još više finansijski problemi prisutni od prvog dana., što se već manifestovalo gašenjem časopisa "KART", jedinog lista koji je godinama pratilo sve aktuelnosti u domaćoj karikaturi i, onoliko koliko je mogao, borio se za prava karikaturista - više čak i od njih samih.

Tekst napisao: Branko Najhold

Karikatura
Predraga Koraksića Coraxa

FELIX U HVIDRA-i

U četvrtak 15. prosinca izmakle nam godine, Srećko Puntarić Felix se na dva tjedna djelomično dosegao u novouređeni prostor maksimirske HVIDRE, ili cijenjenih branitelja invalida Domovinskog rata. Naslov ili im adresa ove Udruge branitelja je Jordanovac pet, pa je ne zbog toga traženje izložbene galerije trajalo oko pet sati za nekoliko naših članova, unatoč ljubaznosti Srećkovoj koji nas je lovio po Rendićevoj, Maksimirskoj, Jordanoveu skroz od svoje galerije u Harambašićevu. Uspio nas je pronaći i uloviti Dajku, Lexa i crtocrtača pisca ovih redova, dok je Paha lutajući došao na sam kraj. Ljubazni domaćini i Srećko upričili su lijepu izložbu odabranih Srećkovićih radova, te odabranog vina i kolača Srećkove Ele i mamicice, a bilo je i kupovnih koji su bili isto zabadava. Uživali smo u crtežima koji izgledaju veći do samog Večernjaka, a i u otvaranju koje je bilo s dvojicom gostiju iz Večernje škole, Damirom i Denisom, koji su priredili mali

show za otvorenje. Sve je bilo u stilu duhovitosti i duhovnosti autora izložbe i puno gostiju koji su pronašli galeriju. Hvala Bogu da ostali nisu, pa smo mogli više uživati u dobrom vinu, a kad smo ga sredili otišla je sva ekipa iz HDK u Kupicu, na Još, još, još... zah-

valjujući Pahi i čašćenju zbog izlaska i prodaje jedne knjige istog naslova. S braniteljima smo dogovorili još suradnje ne samo oko za Zub karikatura. Vrijedi ovu Udrugu branitelja kao i ostale posjetiti, ne samo u ovakvim prigodama. (jb)

Još, još, još Hrvatska ni propala

U četvrtak, 17. studenoga u Društvu hrvatskih književnika, predstavljena je knjiga Ivana Pahternika „Još, još, još Hrvatska ni propala“, kao nastavak romana „Još Hrvatska ni propala, prvi i drugi dio“ po kojim je snimljen film uspješnica „Snivaj zlato moje“. U prepunoj dvorani drugog HDK, o knjizi su govorili Hrvoje Hitrec i Ivan Pahternik, a dijelove iz knjige čitala je glumica Anja Šovagović Despot. U najnovoj knjizi jedan od naših djelotvornijih i svestarnijih članova dokazao je

da nije bez veze postao članom Društva hrvatskih književnika. U knjizi su događanja pretvorena u zanimljive priče na duhovit način iz Ivanova života i okoline, predstavljena tako da knjigu čovjek čita na dašak. Knjiga je bogato ilustrirana Ivanovim karikaturama i slikama iz tog vremena. Čitanje ove knjige zasigurno nikome neće biti izgubljeno vrijeme, ni novac, kao i druženje s duhovitim i ponekad preduhovitim gospodinom Ivanom Pahternikom Pahom. (jb)

Iznenadni razgovor s Brankom Efendićem

Mjesto radnje: Kod "Jure"
Svjedoci: Dva "Karlovčana" u boci i Mate Motika

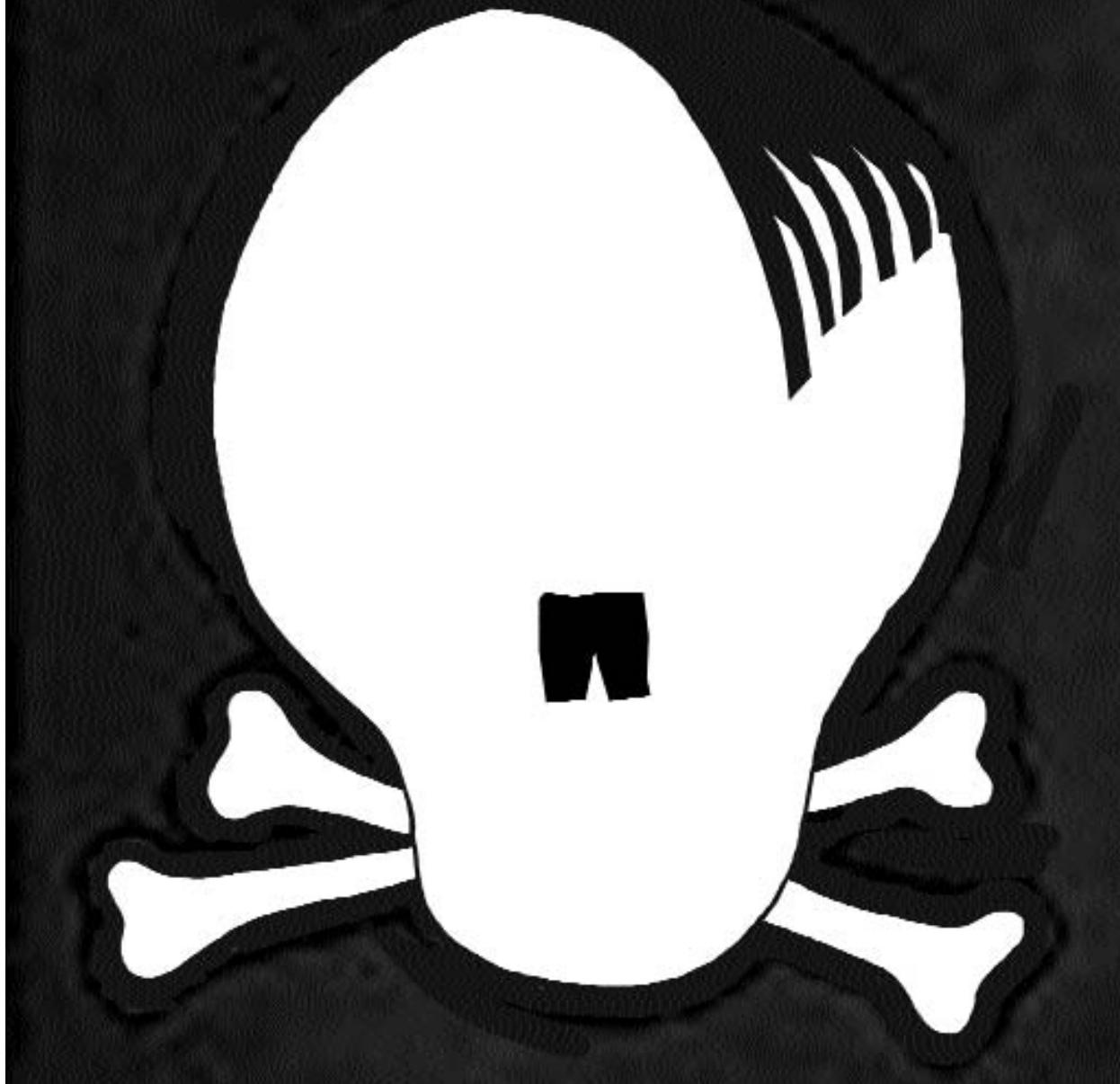
Enco: Rođeni?
Efi: Jesam.
Enco: Što ste završili?
Efi: Dvije sobe, kuhinju, a evo

upravo završavam kupaoniku.
Enco: Kad ste se počeli baviti karikaturom?
Efi: Kao mlad. Znaš kad si mlad onda se ti baviš karikaturom, a što si stariji to se karikatura bavi tobom.
Enco: Mesić, Sanader, Račan, Pusić, Pašalić, Đapić, Škare-Ožbolt ili netko drugi?
Efi: Ili!
Enco: Lijevo ili desno?
Efi: Pazi. Vino me baca lijevo, a pivo desno. Zato i mijesam, tako da sam u centru.
Enco: Pijete li?
Efi: Ne!

Enco: Neispunjeni snovi?
Efi: Pa znaš, volio bi pušit lulu onako kako to radi predsjednik Šarić.
Enco: Pa još nije kasno?
Efi: Je, ali Šarić ne da lulu.
Enco: Eh, može li još par riječi za kraj?
Efi: Može, evo vodokotlić, bačva, tuš, pero...
Enco: Što je to sad?
Efi: Pa rijeći!
Enco: Pa, što ne kažeš?
Efi: Crtam bez riječi.

Razgovarao: Josip Kovačević Enco

Tomislav Ožanić, 3. nagrada na korejskom festivalu karikature i animacije DONG-A LG 2005. godine.

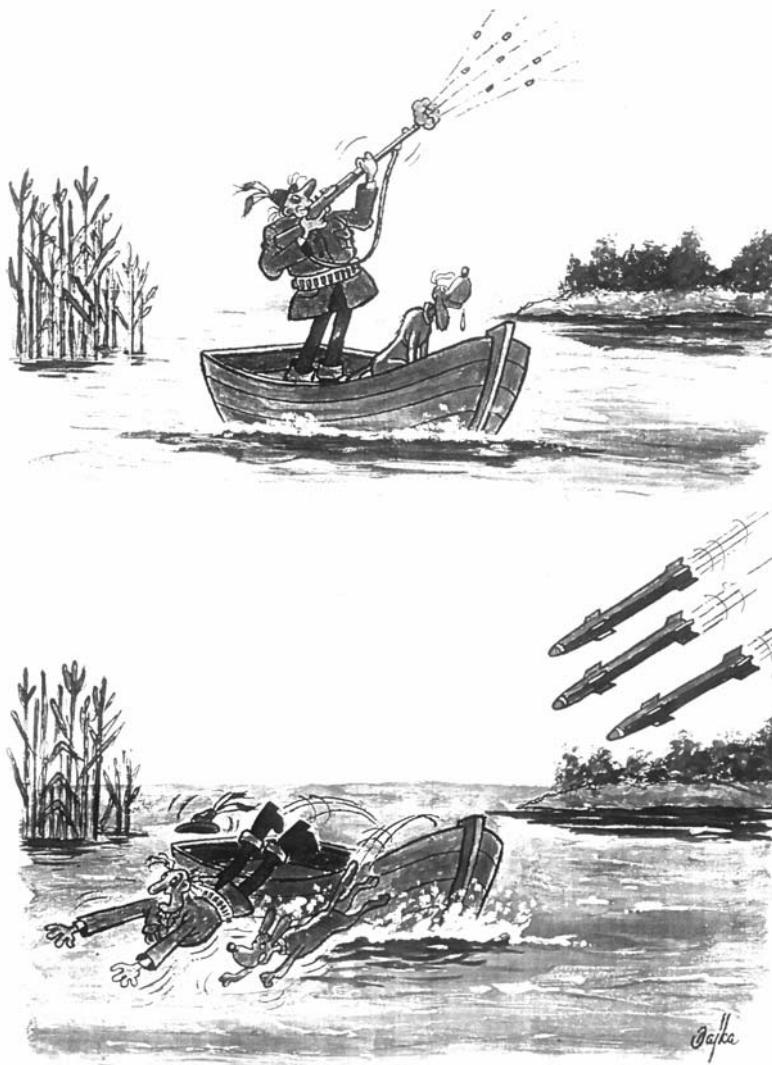

DAJKA U PARAGRAFU

Tjedan dana i dan poslije u petak Darko Pavić Dajka pripremio je još jednu izložbu u nizu u suradnji sa prije sponzoriranim gostonicama. Ovaj puta to je bio nitko drugi nego prvi Paragraf grada Zagreba odmah pored Palače zaostalih pravnih predmeta. Okupilo se veliko društvo iz HDK, Oton A. Reisinger Tata, Zdenko Puhin Puja, Zoran Zeljko Angel, Marijan Pavečić Mac, Darko Kovačević Dado, Milan Lekić Lex, Janko Bučar Mafijaš i jedini član našeg društva bez nadimka Nenad Janković, te prijatelji i prijateljice s prijateljima Darka Dajke Pavića, iz obližnjih sudnica i braniteljskih, ovoga puta pravničkih odnosno odvjetničkih krugova, ali i hrvatskih branitelja koji su nepravedno i lažno optuženi u der Hagg. Prvi puta smo vidjeli radove koji su nacrtani neposredno prije otvaranja izložbe, nacrtane i obojane na samom šanku. Zbog toga izložba nije mogla biti otvorena, pa će otvaranje potrajati do samog zatvaranja, svih onih koji bi trebali biti zatvoreni. Dajka je po prvi puta predstavio poklon od Dade majicu s natpisom Čajka i punom kriglom pive koja se nadajmo se više nikada neće ulijevati u Darkova usta. Po prvi puta upoznali smo Čajkinu kćer Silviju, koja je očvidno presretna ne samo zbog izložbe, uživala u ovom događanju.

Domaćini su pripemili raznih specijaliteta svih mogućih pravničkih i inih kuhinja, da je veselo društvo uživalo u dolasku na ovaj predbožićni i novogodišnji izložbeni domjenak. Izložba je pokazala da je Darko puno napredovao u duhovnosti, i sada je red i na duhovitosti.

Darko Pavić Dajka

Kad magareci utihnu

Iako je teško očekivati da magareci prestanu s revanjem, ipak se na našem satiričkom nebu (koje je sve bliže paklu potpune indiferentnosti šire društvene zajednice) 2005. godine pojавila nova knjiga adekvatnog naslova našeg vrlo plodnog i marljivog evidentičara životne stvarnosti Josipa Sirovca iz Koprivnice. To je već treća knjiga tog autora koji već 30 godina

neumorno bilježi (ili otkriva?) sve nijanse ljudske gluposti, bestijalnosti, gramzljivosti i pretvara ih u duhovite aforizme. Prvu knjigu aforizama "Kako se kalila rđa", te drugu "Na divljem zapadu ništa novo" izdao je 2001. odnosno 2002. godine. U njima je pribilježio oko tri tisuće aforizama vezanih za vrijeme komunističke ere, a koji su, nažalost i danas je-

dnako aktualni. U ovoj trećoj (treća sreća) knjizi, na sebi svojstven, duhovit i ironičan način prikazuje nam ono što u životnoj žurbi najčešće previđamo. A sve nam je pred nosom, samo se možda pra-vimo ludim (ili to uistinu jesmo). Da stvar bude probavljiva, te-kstovi su začinjeni karikaturama Jeanna Effela. (Ivan Haramija Hans)

HUMOR U HRVATA

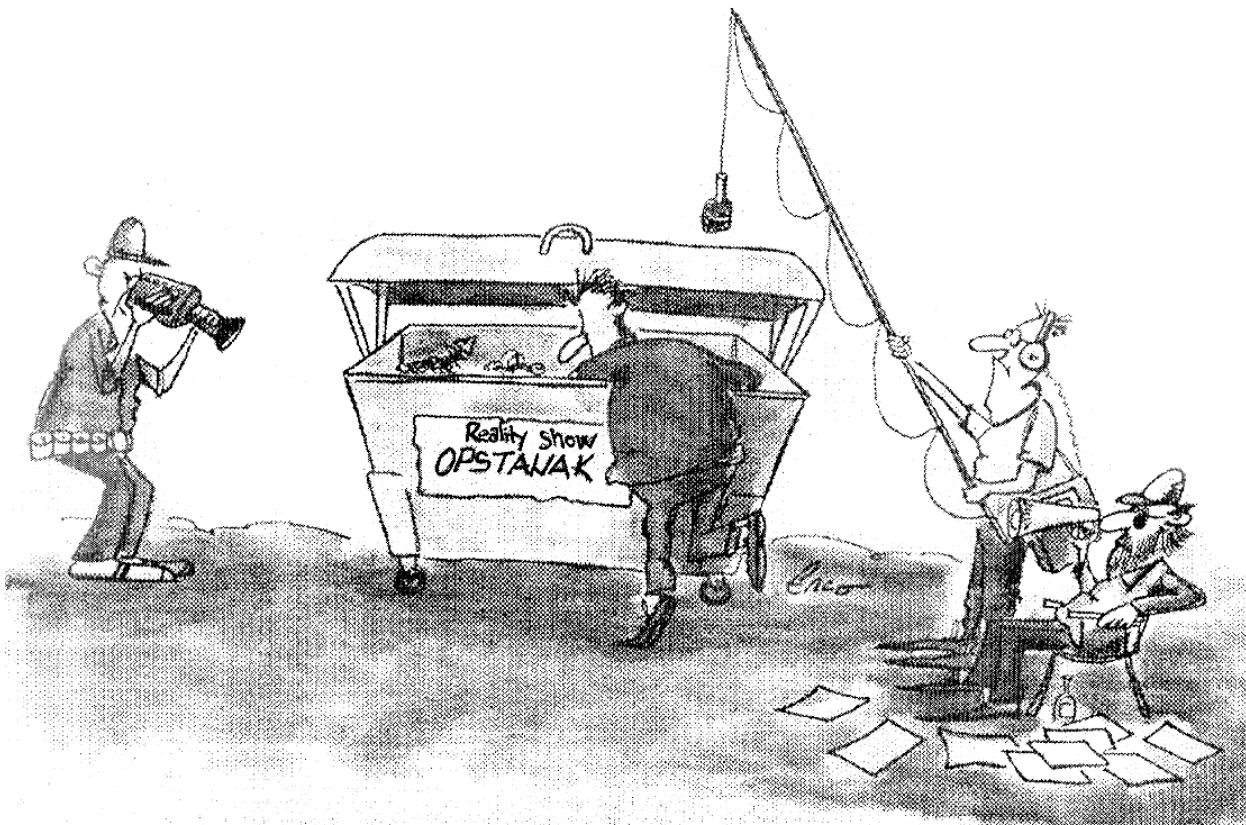
Humoristički prilog Pomet je danas prava rijetkost u domaćem humorističnom stvaralaštvu. Imati toliko razloga za satiru, ironiju, humor ili ismijavanje bezbroj osoba i postupaka u našoj svakodnevici, a ne imati humoristični časopis, jest razlog za zabrinjavanje i s jedne i s druge stane guzice. Je li strah od razgolićavanja veći na jednoj ili drugoj strani, ili je interes svih zajedno samo aferaško podmetanje i razotkrivanje afera koje nisu kažnjene čak niti s blagom primjesom humora, da ne govorio o izrugivanju i jedne i druge strane već spomenutih guzica. Je li to nedostatak hrabrosti, potreba čitateljstva, sveopće učmalosti i osjećaja bespomoćnosti pred tolikim naletom primitivizma, kriminalizma, i ostatka ostalih izama, uključujući i reumatizam

mozga, pitanje je da li će netko ikada odgovoriti na ovu dilemu. Ne samo zbog toga uloga je subotnjeg priloga Slobodne Dalmacije "Pomet" veoma značajna na hrvatskom tržištu novina i ostalih tiskovina. Karikature, aforizmi, šale i natpisi koji razotkrivaju gotovo do gola onu negativnu stranu društva i događanja, cilj su ne samo čitateljstva već bi trebali biti cilj vlasti spriječiti barem 80% tih afera, a ne osuditi niti 2% pravomoćnim sudskim presudama.

Pomet uređuje u dijelu karikatura naš član **Branko Efendić**, a surađuju i članovi Hrvatskog društva karikaturista Josip Kovačević, Zdenko Puhin, Ivan Šarić, Žarko Luetić, Mojmir Mihatov Ivan Haramija, Slobadan

Butir i drugi, a za čudo u našem okruženju redovito plaćeni, potplaćeni, ali...

Kamo ide takvo društvo, bez obzira na zalaganja i želje pristupanju Europskoj uniji, nije teško predviđjeti. Nadajmo se da će pokretnaci, urednici, suradnici žalca, Stršljena, Ose, Kerempuha, Potepuha i Feferona i svi naših ostalih žuljeva i Berekina, uskoro dati pomoć ovom jedinom uz rubriku u Hrvatskom slovu humorističnom prilogu na sprječavanju i najoštijem ismijavanju svih tih veličina i njihovih izama u svakodnevnom životu, ujedinjeni u hrvatskom humorističnom hororu, smoći snage i sredstava pokrenuti glasilo koje bi nadživjelo barem sve njih. (Janko Bučar)

Josip Kovačević Enco

POVRATAK DADE KOVAČEVIĆA

Poseban je događaj kada se umjetnik vraća u rodni grad. To se dogodilo našem članu Dragutinu Kovačeviću, akademskom grafičaru koji je svoju posljednju izložbu, ali prvu u Petrinji, organizirao u svom rodnom gradu. Izložba je otvorena u petak, 25. studenoga u nazočnosti velikog broja prijatelja i poklonika slike i grafike iz Petrinje i Zagreba. U prelijepom prostoru galerije „Krsto Hegedušić“ koja je smještena u Pučkom učilištu, Hrvatski dom Petrinja, uz obnovljenu crkvu Sv. Lovre, bio je užitak razgledati bogati fundus galerije i nazoći otvorenju 15. samostalne izložbe Dragutina Kovačevića.

Goste je pozdravio profesor Zvonimir Martinović, ravnatelj galerije koji nam je predstavio domaćeg Petrinjca u najboljem svjetlu, a Dado se predstavio njegovim crtežima i garfikama, kako je i sama izložba imala naslov „Crteži i grafike“.

Ova izložba bila je pripremljena upravo na dan kada Pučko učilište Hrvatski dom i Galerija Hegedušić obilježavaju svoj Dan ustanove na Svetu Katu.

O radu Dragutina Kovačevića govorila je gospođa Branka Hlevnjak likovna kritičarka iz Zagreba, koja je naglasila Kovačevićovo opredjeljenje za sustavno istraživanje grafičkog medija i za grafičko oblikovanje kao ločitu likovnu primjenjensot. Dado Kovačević prema mišljenju Branke Hlevnjak predstavila nam je Dadu Kovačevića kao minimalista i perfekcionista u izvedbi koji ne radi bitnu razliku u istraživanju slikarsko-grafičke problematike koju si postavlja u odnosu na motiv.

Na izložbi su prikazana djela iz nekoliko značajnih ciklusa: crno-bijelo, kružni potez, točkasti rastrer i ritam, koja su nastala između 1977. i 1983. godine, prije prve samostalne izložbe autora; zatim grafike s prve samostalne izložbe; Krajolici iz 1988.; Splitski pleter iz 1998. i Milenijski autopoteret iz 2001.; te kolaži od 1999-2005. godine uz najnoviji Grebani crtež iz ove godine.

Kako to u pravilu biva uz umjetnike jedne vrste nađu se i oni drugih vrsta, kako bi obogatili

Dado Kovačević u društvu Ota Reisingera i njegove Pavice.

sadržaj otvaranja. Ovog puta to je bio Petrinjski puhački kvartet koji djeluje u okviru Hrvatskog doma, u sastavu Milan Scmidt, klarinet i voditelj, Filip Štengl, klarinet, Bojan Đurkas, alt saksofon i Krešo Stajcar, tenor saksofon, koji su pokazali virtuoznost u interpretacijama klasične glazbe.

Ova galerija i grad Petrinja čuvaju u svojim prostorima ili izlažu čitav niz djela majstora slike i skulpture, fotografije i keramičkih predmeta, a samostalne izložbe ovdje su imali i Josip Generalić, Ivan Lacković Croata, Mladen Veža i desetak drugih autora, a suradnici majstorske radionice ove galerije bili su isto tako uvaženi i cijenjeni umjetnici kao Boris Švaljk, Zlatko Keser, Ivan Šiško, Zlatko Kauzlarić

itd.

Za nadati se da će i sada u slobodnoj Petrinji, ta suradnja biti još i pojačana, te doprinjeti sveukupnom razvoju grada i okolice, koji su vrijedni posjete ne samo za ovaku prigodu.

Kao i svaka izložba i ova je imala onaj neformalni dio uz druženje, na kojem je bilo sjećanja, i planove za budućnost. Ostvareni su mnogobrojni kontakti između domaćina i gostiju iz Zagreba, a dogovorena je i izložba doajena hrvatske i svjetske karikature Otona Reisingera za sljedeću godinu, a otkrili smo i mladog i nadarenog strip crtača Petrinjca Tomislava Škrljca, o kojem bi se trebalo još puno čuti.

NO ROLEX NO LEX !

Izložba Milana Lekića Lexa

U četvrtak 3. studenoga naše društvo imalo je sastanak u Knjižnici Knežija. Povod je bila izvanredno zamišljena izložba povodom 20 obljetnice ove knjižnice, a i dvadesete obljetnice našeg društva koju smo proslavili ove godine, kako je to i naglasio otvarač izložbe Davor Trgovčević. Tuđih dvadesetak portreta izložio je zakon među portretistima Milan Lekić Lex, nacrtavši ih u knjižnici za vrijeme uobičajenih posjeta njenih članova. Nije samo ideja bila izvrsna od tako ljubaznih djelatnica ove knjižnice, već su i karikature vrhunac, ne samo zahvaljujući obrazima članova i djelatnica ove knjižnice Ane Anić, voditeljice, te druge Ane, treće Zdravke, četvrte Nataše, pete Helene, šeste Verice, sedme Željke i prve Dražene koja je nedostajala, iz veselog razloga, ali je isto visjela na zidu sa svojim Tihomirom, dok su druge kolege zaboravile staviti svoje karikature na ponosni zid. Na izložbi se okupilo i puno više nas koji redovito

posjećujemo prostor društva, uz drage nam gošće Đurđiću i Nelu, koje su uz karikature bile i najveće osvježenje. Prepuna dvorana posjetitelja i karikaturista, bio je i Oto, Dajka, Marijan, Hegedušić s Dragicom, predsjednik Šarić i tajnik Puhin, Enco zvani Josip Kovačević, te mnogo ravnateljica i voditeljica iz knjižnica. Većinu kavalira iz našeg društva dopeljala je Jankova nećakinja Ankica, Sve nas je lijepo zabavila Maja Čvek, svojim pje-smama s ženskim sastavom KUD "Kustošija" koji je otpjevao nekoliko lijepih zagrebačkih pjesmama, a na kraju je bilo iznenadnje recital našeg predsjednika Ivana Šarića koji je dobio pljesak koji mi još odzvanja u ušima. Domaćini su uz Lexovu Ljubicu pripremili toliko dobrih domaćih kolaca i napitaka da su se mnogi obliživali i drugi dan. Bila je to večer, kao i svaka kad su naši članovi u pitanju koju je šteta propustiti zbog umjetnosti, ali i druženja i suradnje koja se nastavlja i dalje s ovom knjižnicom, iskreno Ani, čestitamo jubilarnu

čijim djelatnicama obljetnicu i zahvaljujemo na primjerenoj suradnji. (jb)

Milan Lekić Lex u akciji.

Karikaturistička kestenijada na Sljemenu

U nedjelju 23. listopada se mali sastav iz našeg HDK našao na Sljemenu kao gosti Kestenijade u organizaciji našeg stalnog suradnika iz Centra za kulturnu djelatnost "Susedgrad" Mladena Rogošića. Uživajući u svježem zraku, mladom vinu (3 godine) i

pečenim kestenima proveli smo ugodnu nedjelju koja je bila kao naručena za izlet na Sljeme. Dokaz tome je toliko planinarica i planinara opaljenih i suncem prije toga dana koji su uživali u kajkavskoj glazbi, druženju, smijehu, kobasicama, odrescima, zelju i ostalom

veselju. Najradosniji su bili oni koji su u redu koji se još nije vidiо od onoga za kavu, benzin ili ulje iz osamdesetih godina, čekali za karikaturu Milana Lekića - Lexa, koji je to uobičajeno brzo i nadasve dobro radio skoro cijeli dan. Pored njega je Drako Pavić - Dajka bojao svoje uratke visoke kvalitete, umakajući kist počesto u moj i Ratkov gemiš. Vjerojatno smo i zbog toga i dobro podnijeli kako Dajku tako i toliko ulivenih gumišta. Bila je to posebna radost zbog sada stvarnih promjena na našem članu Darku Paviću, koja nam je svima dobro došla jer više dobrih kapljica ostaje za nas. Uz spomenute na Sljeme su se popeli i Lexova Ljubica, te Renzo Koren, koji je otšklojao i ove fotke, te naš pridruženi član Radoslav Bišćan, naravno svi pješke do invalidskih kolica. U to malo društvo priključile su se i Darkove prijateljice Ana i Marina koje su najviše uživale u očekivanju pomoći pri kvaru kola s kojima su se popele ne samo na Sljeme već i svima nama na vrh glave. (jb)

KAKO VODITI GALERIJU by TOD

Čovjeka poneše misao, a ona zna biti gora i opakija od morskog psa kad te dograbi. Spavaš i sanjaš, pa se i u budnom stanju trgnes.... sanjaš!

Svojevremeno sam razgovarao s nekim kolegama o otvaranju galerije karikatura u Osijeku, u kojoj bismo mi karikaturisti izlagali. Sve ostale galerije u gradu rezervirane su za neke "ozbiljne umjetnosti", u njima su karikaturisti mogli izlagati samo u nekim posebnim prigodama ili ako bi imali moćnog sponzora.

Nije bilo razumijevanja kolega, jer tko će lud nešto raditi a da ga ne plaćaju za to, aye molim vas, uostalom, to je tvoja ideja pa je ti i ostvari.

U to vrijeme imao sam računalo, ali ga ja nisam znao ni pokrenuti : kćerka bi mi "naštimala pasijans", i tata bi se igrao do mile volje.

Od 1996.-2000. godine tražio sam osobu koja ima lokal i želi galeriju karikatura u njemu, i hoće predviđene izložbe i sponzorirati. Pokojni

Stjepan Bekavac-Buše udomio je u svom lokalnu "Kod starog bunara" prvu Galeriju karikatura u Osijeku. Buše je bio oduševljen idejom, čak je sam napravio rasklopive rame za izložbeni postav. Zajednički prijatelj Zlaja Đaković napravio je prvi katalog za moju izložbu i objasnio mi kako se on radi. Malo sam od toga razumio, i još manje bio u stanju napraviti.

Realizacija sna bila je noćna mora. Otvoriš galeriju, kreneš sa svojom izložbom, ako nešto nisi napravio dobro, sam sebe si ubacio u kakicu. Na otvorenju moje izložbe dogovorim se s kolegama kada će i čija biti sljedeća izložba. Misliš, sve je super, ma život je lijep, pet mjeseci unaprijed imam popunjenu Galeriju, mogu na miru razraditi strategiju, što i kako dalje. Tri dana nakon toga zove me kolega karikaturista čiju sam izložbu pripremao i javlja mi da ništa od dogovora ukoliko ja ne sjednem s njima i ne dogovorimo se tko će biti direktor Galerije, a tko portir, tko će šefovati, a tko će sve raditi...

Normalno, ultimatum sam nonšalantno odbio, bez nekoliko domaćih rezanaca više juhe. Gospoda bi gotovom djetetu bili otac, što se kosi sa svakim moralom, pa ljudi moji onda bi mater bila kurva. Ono što čovjek ne zna u trenutku zbivanja to je da ni svako zlo, nije za zlo, nego samo da te što bi stari ljudi rekli -okrene na pravi put. Napiši Dušaniću jedan službeni poziv, susjed će ti ga prevesti na engleski, i pošalji na adresu društava karikaturista po svijetu. U međuvremenu, osobno sam nazivao kolege po Hrvatskoj i pozivao ih da izlažu u novootvorenoj Galeriji, NITKO ! Prvi mi je dostavio rade Esmail M. Effat iz Egipta, zatim Vjekoslav Klaić itd. Ostalo je povijest. Effatov katalog mi je još pomagao napraviti Z. Đaković, a ostale susjedi Mario Kokolari i Aleksandar Marković. Na početku su prijevodi bili od Ivane Herceg i Stele Dušanić, danas sve prijevode radi A. Marković, a ja sve ostalo. No, da se ne misli kako je sve teklo glatko, mjesecima sam vukao za rukav desetak prijatelja i

poznanika da mi dođu pokazati i objasniti ono što ne znam, a toga je bilo - HUF ! Minimalno šest mjeseci provodio sam, i više od deset sati, za računalom; 7-8 puta sam ga slomio do neprepoznatljivosti, tako da su se i programeri pitali-kako sam to uspio napraviti ? Vratimo se onom bitnom, karikaturistima iz svijeta. Ljudi su se odazivali na moje pozive, i pozivali su potom i svoje prijatelje da izlažu u Osijeku. Među njima moram istaknuti Eduarda Caldarea Jr. Iz Brazila, Huseyna Cakmaka iz Cipra, Anu von Rebeur iz Argentine i Emilia Iscu iz Italije. Draga gospođa Rebeur, kad se e-mailom dopisuje sa karikaturistima iz svijeta, hvali Galeriju karikatura Osijek i preporuča je i danas svojim prijateljima-karikaturistima.

Nakon tri presejenja i četri promjene imena Galerije, kad su ljudi po svijetu već znali za moju galeriju,

sami su mi se počeli javljati, slati svoje rade, da bismo tek tada uspostavili vezu e-mailom. Mogu reći da mi je danas lakše. Ljudi su u Osijeku prihvatali Galeriju kao nešto vrijedno, mislim na one bitne u Gradskom poglavarstvu i županijskom poglavarstvu, što će biti vidljivo u petom mjesecu kad izlazi prva knjiga - Godišnjak galerije. Obećanja za budućnost Galerije su fantastična, no obećanja su obećanja i od njih se ne živi, vidjet ćemo što će biti ubuduće.

Dotaknem li se bolnog pitanja sponzorstva, imam želučanih problema.

Počeci su bili teški, ma katastrofalni, i da nisam uporniji od dalmatinskog kenjca, tko zna kako bi to završilo. Kupio sam kompletну

opremu: novi skener, printer u boji, veliki nož za obrezivanje papira, klemaricu i fotokopirku i manje - više osobno financiram: papir, boje za printer, piće i grickalice. Sto sam češće pozivao poznate Osječane (donjogradane), direktore, političare i druge značajne ljudi, to sam lakše dolazio do osnovnih potrepština. Osnivanjem udruge još više sam si olakšao rad, i danas mogu reći da pokrivam svoje finansijske izdatke, ne redovito, ali kad kapne koja lova, dobro dođe(tu su računi). Govorimo li o mjesecnim izdacima za : katalog, otvorenje, internet itd., ta se cifra kreće između 600 i 900 kn mjesечно, susjedov rad i svoj rad ne računam. Ako bi se i to računalo, ne bi bilo moguće voditi Galeriju s navedenim sredstvima. Samo evidencije radi : cca 18 tisuća kuna ulupao sam u Galeriju, koje si nikad neću vratiti. Ako računam i kompletну opremu, onda je to i preko 30 tisuća kuna (ono što sam si bio uštedio za auto).

Toliko o svoj jednostavnosti otvaranja i vođenja obične Galerije karikatura. Ne mogu odoljeti a da u ovaj tekst ne ugradim i mišljenje jednog osječkog kolege o mojoj malenkosti : "Neobrazovani odrpanac s kursom za mornara, koji se petlja u sve i svašta!". Poanta, nemojte raditi ništa u životu, jer i tako Vam nitko ne može platiti akademski visoko mišljenje o samom sebi.

Napisao: Tomislav Dušanić Tod

POVRATAK PROF. BALTAZARA

Profesor Baltazar simpatični je znanstvenik iz šarolikog izmišljenog grada očigledno inspiriranog Zagrebom. On je dobra duša grada kojoj se svi čudni stanovnici obraćaju za rješenje svojih neobičnih problema. A onda uz svoje strojeve uvije smisli potrebnii napitak koji rješava sve probleme. Događaji i crtež plod su maštajnog Zlatka Grgića, Ante Zaninovića i Borisa Kolara. Baltazar je nastao 1967. godine i snimljeno je 59 epizoda. Ono što je povod prisjećanju bradatog profe s cilindrom je najava Vinka Brešana, kao novopečeog dobrog duha u direktorskoj fotelji Zagreb Filma, snimanja novih epizoda Baltazara i realizacija istog crtića u dugometražnoj animiranoj formi.

Nove epizode Baltazara kreirao je Marijan Lončar koji nije mijenjao stari koncept u kojem profesor Baltazar uz pomoć stroja pronalazi maštovita rješenja za nevolje građana Baltazargrada. Naslovi novih četiriju epizoda su: "Robot Spirit", "Mali problem", "Kaktus Hombre" i "Sveopća praznina". No, prema Brešanovim najavama tu nije kraj, već će nastaviti niz. Nadamo se samo da je zadržan originalni feelgood duh i da se u nastavcima neće dogoditi sindrom novih Smogovaca, već će dobrodošli profesor steći publiku ne samo u Skandinaviji i nekadašnjim klincima koji su odrastali uz njega.

Za dugometražni film iduće godine radit će se na scenariju, knjizi snimanja i promociji u međunarodnim fondovima, a tražit će se i producenti za serijal koji najavljuju četiri nove epizode u režiji Marijana Lončara.

Uz to realizirana je i pilot epizoda "Glupače", crtića koji, kako kaže autorica Mare Milin, zbog psovki i tema "nije za djecu", već je ponuđena MTV Adriji za emitiranje. Poznavajući Mare ne sumnjamo da se radi o zafrantskom materijalu.

U zagrebačkoj Kinoteci premijerno je 30. studenog prikazano četiri nove epizode crtanih filmova o legendarnom profesoru Baltazaru te pilot epizoda animiranog filma "Glupača" u produkciji Zagreb filma.

Ono što veseli je činjenica da je Baltazar potencijalno izvozni proizvod u inozemstvo, te je uz "Surogat" Dušana Vukotića, dugometražnog "Hlapića", sigurno jedan od najkvalitetnijih uradaka i dokaz vrijednosti autora izniklih iz Zagrebačke škole animiranog filma.

Autor: Marijana Mikulić (www.dopmagazin.com)

Virtualna galerija Milana TRENCA

Milan Trenč

Zanimaju li vas izložbe, a neodlazak na neku od njih stalno opravdavate nedostatkom vremena, pravi je trenutak za posjet web stranicama Večernjeg lista.

Na web adresi Večernjeg lista Online redakcija Večernjaka pripremila vam je pravu poslasticu: virtualnu galeriju našeg poznatog multimedijalnog umjetnika Milana Trenca. Riječ je o prvom projektu takve vrste na domaćem internetskom prostoru. Virtualna

galerija vjerna je replika galerijsko-medijske izložbe Milana Trenca koja se odvijala u zagrebačkim Klovićevim dvorima od 8. rujna do 16. listopada, ali i mnogo više. Uz brojne eksponate s izložbe, posjetitelji Večernjeg Online moći će uživati u jedinstvenom multimedijalnom doživljaju koji koristi sve prednosti medija kao što je internet. Kroz virtualnu šetnju Klovićevim dvorima upoznat ćete se s bogatim Trencovim opusom, a jednostavno i intuitivno sučelje omogućit će jednostavno kretanje virtualnom galerijom i onima koji nisu iskusni korisnici računala. Monografska izložba pod nazivom "Milan Trenč: Retrospektiva 1980.-2005., strip, ilustracija, film" obuhvaća ne samo Trecove godine rada u Hrvatskoj i njegove majstorske uratke poput "Milana Bentona" i "Koščaka", nego i četrnaest godina provedenih u

Americi. Tamo je potpuno sazrio kao umjetnik, radeći ilustracije za medijske divove New York Times, Washington Post, Business Week i Fortune. Među odabranim eksponatima, u konцепciji koju potpisuje povjesničar umjetnosti Darko Glavan, nalazi se dosta originala, koji će starije generacije podsjetiti na neka desetljeća iza nas, a mlade ljude oduševiti zbog spoja starih strip. Jer, kako je sam Milan Trenč izjavio u razgovoru za Večernjak, ljudi kojima je odlazak u galerije inače velika gnjavaža na ovo će vjerojatno reći "E, to je bilo zgodno!" Vjerujemo stoga kako će virtualna izložba Milana Trenca na Večernjakovim web stranicama biti pravi doživljaj ne samo za redovite posjetitelje izložbi, nego i za najširu publiku.

Autori: Banimir Kovač, Barbara Slade / Večernji list

ODJEK S FESTIVALA

BAKU 2005, Azerbejdžan

3rd INTERNATIONAL MOLLA NASREDDIN CARTOON CONTEST
tema: život u zatvoru

First Prize: Huseyin Cakmak / CIPAR
Second Prize: Arash Pourjabbar / IRAN
Third Prize: Gao Lin / KINA

HONOURABLE MENTIONS:

Milan Bukovac / SICG, Massoud Ziaezi / Iran, Ludo Goderis / BEL, Mohammad Amin Aghaei / Iran, Alessandro Gatto / ITA

ISTANBUL 2005, Turska

22. Aydin Dogan International Cartoon Cont.
90 zemalja / 1199 autora / 2996 karikatura

First Prize: Friederike Gross (Njemačka)
Second Prize: Mariusz Stawarski (Poljska)
Third Prize: Majid Amini (Iran) & Dmitriy Skazhenik (Ukrajina)

Honorable mentions: Bahman Abdi (Iran), Oleh Dergatchov (Ukr), Muhammed Derlek (SICG), Manuel Alvarez Junco (Špa), Józef Jurczyszyn (Polj), Muhittin Köroglu (Tur), Ghasem Lotfi (Iran), Alexander Muzikantov (Ukr), Jose Antonio Garli Nieto (Mex), Sevket Yalaz (Tur), Neonet Yilmaz (Tur)

KOZUCHOW 2005, Poljska

746 radova / 368 autora / 49 zemalja
tema: radio
u katalogu (i na izložbi): M. Georgievski, J. Kovačević, I. I. Haramija (L. Posluzin i D. Novak)

GRAND PRIX: Brotislav Kovarik (Češka)
1. Alessandro Gatto (Italia)
2. Zygmunt Zaradkiewicz (Poljska)
3. Tony Houbrechts (Belgija)

Special Prizes:

Seyran Calerli (Azer), Ireneusz Parzyszek (Polj), Adam Polkowski (Polj), Jamal Rahmati (Iran), Florian Doru Crihana (Rum), Sławomir Luczyński (Polj), Yuri Ochakovskiy (Izrael) ...

Honorable Mentions:

Athanassios Eftimiadis (Grčka), Alexey Kustovsky (Ukr), Yuriy Kosobukin (Ukrajina - Ukraine), Márcio Leite (Brazilia - Brasil), XiaoQiang Hou (China - China), Josip Kovačević (HDK), Dechko Nikolov (Bug) ...

PISEK 2005, Češka

tema: ČOVJEK I ŽIVOTINJE: PARTNERI, PRIJATELJI ILI RIVALI

Glavna nagrada: Václav LINEK (Češka)

Nagrada grada: Andrej PUCHKANIĆ (Belor)

PRIZNANJA: Jiří KOŠTÝR (Češka), Macej OLENDER (Polj), Alessandro GATTO (Ita), Paweł KUCZYŃSKI (Polj), Jan HRUBÝ (Češka), Yuri OCHAKOVSKI (Izr),

KNOKKE HEIST 2005, Belgija

U katalogu: Ivan Haramija, Marijan Pavočić

Zlatni šešir - Constantin Closu / Rum

Srbmci šešir - Dieter Bevers / Belgija
Brončani šešir - Hermann Poppe / Belgija
Nagrada publike - Virgil Militaru / Rum
Priznanja: - Paweł Kuczynski / Polj, Cost / Belg, Ludo Goderis / Belg

ISTANBUL 2005, Turska

25th International Nasreddin Hodja

Great Prize: Grzegorz Szumowski (Polj)

Honour Prize:

Taeyong Kang (Kor), Alessandro Gatto (Ita)
Jorge Urgelles Costereda (Kuba), Ahmet Ozlurklevent (Turkey)
Special Prizes:

Anatoliy Stankulov (Bug), Milko Dikov (Bug), Julian Pena Pai (Rum), Ali Reza Pourhanifeh (Iran), Masoud Ziaezi / Iran, Pavel Taussig (Njem), Angel Boligan Corbo (Mex), Popo Alex Pelayo (Čile), Ronaldo Cunha Dias (Braz), Muhittin Köroglu (Tur), O-Sekoer (Bel), Jordan Pop-Iliev (Mak), Mojmir Mihatov (HDK), Alberto Jerez Benitez (Kuba) ...

KALININGRAD 2005, Rusija

tema: stari i novi grad

First prize: Lex Drewninski / Njemačka
Second prize: Florian Crihana / Rumunjska
Third prize: Lubomir Kotrhna / Slovačka

Special prizes:

- Mahmudjon Eshonkulov - Uzbekistan
- Rafael Balbaján - Rusija
- Juri Ochakovskiy - Israel
- Aleksandr Lobachev - Rusija
- Alberl Tainikov - Rusija

ZEMUN 2005, SICG

1. priz: Peter Nieuwendijk - Nizozemska
2. priz: Florian Doru Crihana - Romania
3. priz: Davor Štambuk - HDK

Special prizes:

Michal Kountouris (Grčka), Oleg Dergachov (Ukr), Ivan Kutuzov (Bug), Vlado Volaš (SICG)

PRAG 2005, Češka

tema: na krovu u bući

1. Prize: Florian Doru CRIHANA (Rom)

2. Prize: Jerzy GLUSZEK (Poljska)

3. Prize: Radek STESKA (Češka)

Mentions:

Jiří KOŠTÝR (Češka), Roman KUBEC (Češka), Yunij KOSOBUKIN (Ukrajina), Włodzimierz MYSYROWICZ (Poljska), Jiří NOVAK & Jaroslav SKOUPY (Češka)

KIEV 2005, Ukrajina

5nd Inter. Cartoon Contest "Independence"
tema: samostalnost i masovni modifi

I prize: Ignat Mihai (Rumunjska),

II prize: Belica Ladislav (Slovačka),

III prize: Kosobukin Yuri (Ukrajina).

Special Prizes: Baranbaev Galim (Kazak),

Geleznjak Roman (Ukr), Kostenko Olexandr (Ukr), Kosobukin Yuri (Ukr), Komamitski Christo (Bug), Luczynski Sławomir (Polj),

Mysyrowicz Witold (Polj), Miloradović Mileta (SICG), Nesiroglu Hafiz (Azer), Jurczyszyn Jozef (Polj))

ANDHRA PRADESH 2005, India

2nd Indian International Cartoon Contest
tema: diskriminacija žena

1. Rumen Dragostinov, Bugarska

2. Julian Pena-Pai, Rumunjska

3. Ikhsan Dwiono, Indonezija

4. Semerenko Vladimir, Rusija

5. Eray Ozbek, Turska

6. Waleed Naif Mohammed, Irak

Honourable mentions:

Luka Lagator (SICG), Taeyong Kang (Kor), Jozef Jurczyszyn (Polj), Yuri Ochakovskiy (Izr), Vijay Narain Seth (Ind), Carlos Augusto R. Nascimento (Bra), Umit Mufit Dincay (Tur), Sergey Sichenko (Izr), Chen Xiu Fen (Kina) ...

PIRACACABA 2005, Brazil

PORTRET KARIKATURA

1. Eduardo Baptista - Brazil

2. Luiz Carlos Fernandes - Brazil

GEG KARIKATURA

1. Mohammad Amin Aghaei - Iran

2. Aykanat Ahmet - Turska

RIM 2005, Italija

tema: KLICK - digitalni humor

na izložbi: I. Haramija, M. Ajanović, D. Novak, M. Georgievski

1 Premio - Omer Cam / Turska

2 Premio - Alessandro Gatto / Italija

3 Premio - Yuri Ochakovskiy / Izrael

4 Premio - Eduardo Ferreira Grosso / Brazil

5 Premio - Sun Shen Ying / Kina

Priznanja: Gilmar / Brasile, Juri Kosobukin /

ODJEK S FESTIVALA

Ukrajina, Mauro Talarico / Italija, Lei Hao / Kina

HAIFA 2005, Izrael

tema: posljedice prometa i slobodna

1. Jose Luis Lopez Palacios (Kuba)
2. Azizov Radik (Uzbokistan)
3. Feng Bo (Kina)

Special Prizes

Bossens Philippe (Bel) i Jordan Pop Iliev (Mak), Andi Chauso (Izra), Alberto Mesa Malagon (Kol), Jorge Fernandez (Arg), C. Fernaz de Oliveira (Braz), Juli Sanchis Aguado (Špa), Roberto Mangosi (Ita)

Honorable Mention Awards:

Suresh Sawant (Ind), Zidarov Veselin (Bug), Vermeersch Luc (Bel) i Elman Mirzoyev (Azer)

BOECHOUT 2005, Belgija

10. George Van Raemdonck Kartoenale tema: pravda
1175 radova / 391 karikaturista / 56 zemalja

1. Prize - Allesandro Gatto / Italija

2. Prize - Stefaan Provijn / Belgija
3. Prize - Michael Kountouris / Grčka

Posebna priznanja: Sallie Verschoor (Belg), Patrick Heymans (Belg), Jovan Prokopijević (SICG), Marie De Witte (Belg)

BEJING 2005, Kina

tema: ptice

The Best Cartoon work (najbolji rad):
Willem Rasing, Nizozemska

Special Award:

Zeljko Ceric (HDK), Grzegorz Szumowski (Pol), Cristobal Reinoso (Arg), Ross Thomson (Eng), Stanislav Ashmarin (Rus), Xiaoqiang Hou (Kina), Eray Ozkok (Tur), Rumen Dragostinov (Bug), Bill Stott (Eng), Stephen Mumberson (Eng), Angel Boligan Corbo (Mex), Kazanevsky Vladimir (Ukr)

Honour Mention:

Mojmir Mihatov (HDK), Xuehong Zhou (Kina), Yury Kosobukin (Ukr), Valentin Druzhinin (Rus), Kustovsky Alexey (Ukr), Pyotr Kulinich (Rus), Grzegorz Sobczak (Pol), Dachuan Xia (Kina), Radek Steska (Češka), Andrei Puchkanou (Belor), Amorim (Brazil), Slobodan Obradovic (SICG), Read Khalil (Siria), Paulo Dalponte (Ita), Andrea Bersani (Ita), Sławomir Luczynski (Pol), Stefan Despodov (Bug), Oleg Loklyev (Ukr), Viliam Zivicky (Slov) ...

NIEMODLIN 2005, Poland

tema: riba, ribolov

Grand Prize Dariusz Panas (Poljska)

First prize (domaći autori) Jerzy Gluszek (Polj)

First prize (strani autori) Mihail Ignat (Rum)

Honourable mentions (domaći):

Mirosław Hajnos, Sławomir Łuczyński ...

Honourable mentions (strani):

Sergey Savilov (Rus), Michael Permyakov (Rus), Elahi Ghassom (Iran), Makhmudjon Eshonkulov (Uzb), Radik Azizov (Uzb), Srik Kulmochkonov (USA), Nikola Otaš (SICG), Muammer Olcay (Tur)

Valeri Kurtu (Njem), Rung Tang Li (Kina)

KRAGUJEVAC 2005, SICG

Zlatna medalja - Jese Ribeiro (Brazil)

Srebrna medalja - Rumen Dragostinov (Bugarska)

Brončana medalja - Vladimir Semerinko (Rusija)

SEUL 2005, Koreja

DONG-A LG / DIFECA

tema: mobitel i spol, slobodna, portret

First Prize: Lee A-Mi (Koreja)

Second Prize:

Freddy Pilbaque, Leng Mu (Kina)

Third Prize: Tomislav Ožanić (HDK), Hong Sung-Hwan (Kor), Park Keung-Yong (Kor)

BRNO 2005, Češka

Kategorija A - "Napoleon"

1. Prize: Wolfgang Schlegel (Njemačka)

2. Prize: Jiří Košťyr (Češka)

3. Prize: Bernard Bouton (Francuska)

Specijalna priznanja: Jiří Novák (Češka), Alejandro Tempesta Tastás (Urugvaj)

Kategorija B - "VINO"

1. Prize: Bretislav Kovárik (Češka)

2. Prize: Jiří Košťyr (Češka)

3. Prize: Jiří Sliva (Češka)

(Češka)
Specijalna priznanja: Jiří Hiršl (Češka), Bill Stott (Engleska)

Pripremio: Zdenko Puhin

DAEJEON 2005, Koreja

Grand Prize – Nakahara Mikio / Japan

Thème Gold Prize - Ross Thomson / Engle

Thème Silver Prize - Alper Susuzlu / Turska

Free Silver Prize - Oh, Young Sik / Koreja

Free Bronze Prize - Sun, Shon, Ying / Kina

Free Bronze Prize - Arif Sutristanto / Indone

Free Bronze Prize - Jang, Woo Sang / Kor

Free Bronze Prize - Goran Celicanin / SICG

HYDERABAD 2005, Indija

tema: frustracije prouzročene tehnologijom

First Prize: Kazanevsky Vladimir (Ukra)

Second Prizes:

Masoud Ziae Zardkhahoei / Iran,

Vasiliy Alexandrov / Rusija

Third Prizes:

Josip Kovačević (HDK), Sanketh

Gurudatta (Indija), Fan Lin Tao (Kina)

BAKU 2005, Azerbajdžan

4. INTERNATIONAL MOLLA NASREDDIN CARTOON CONTEST

tema: a/ genocid b/ terorizam

Grand Prize: Galyum Boranbayev (Kaza)

Gold Prize: Javer Asadi (Iran)

Silver Prize: Makmudjon Eshonkulov (Uzb)

Bronze Prize: Vladimir Kazancovsky (Ukra)

Honorable Mention: Ahmet Aykanat (Tur),

ŠALJEMO NA FESTIVALE

rok HDK / IZLOŽBA	IZLOŽBA	TEMA	FORMAT BR. RADOVA
19.01. 31.01.	Humourfest - Assessorata alla Cultura del Comuna di Foligno, Piazza del Grano 06034 Foligno (PG) ITALY www.comune.foligno.pg.it/cultura/humourfest.htm	VODA : ZADNJA KAP	A4 MAX.3
19.01. 01.02.	SATYRYKON - LEGNICA 2006, Chojnowska 2, 59 - 220 Legnica, POLAND	1. HUMOR I SOCIJALNA SATIRA 2. CABARET	max. A3 max.4 po kategoriji
19.01. 04.02.	National Institut, Culture Centre "Anton Panov" Strumica, MACEDONIA	KARNEVAL	30 X 40 cm max. 3
02.02. 15.02.	3 rd International Indian Cartoon Contest Shyammohan, Indianink, 8-3-825/5/4/3/1 Srinagar Colony Hyderabad – 500 073, Andhra Pradesh, INDIA www.indianink.org	KOMPJUTER, INTERNET, MOBITEL	A4 max. 3
02.02. 15.02.	ULUSLARARASI 7 – 77 KARIKATUR YARISMASI PK: 364, Yenisehir 06443, Ankara TURKEY www.karikaturvakfi.org	KARIKATURE ZA DJECU	max. A3 neograničen
09.02. 20.02.	2 nd SYRIA INTERNATIONAL CARTOON CONTEST P.O.BOX 6540, Damascus, SYRIA www.syriacartoon.com	1. POLITIKA 2. SLOBODNA	A4 max. 3
09.02. 25.02.	Miroslaw Krzyskow (Konkurs) ul. Powstancow Warszawy 10/1, 11-400 Ketrzyn, POLAND jakabede.republika.pl	ŽENA	max. A3 max.3
13.02. 28.02.	KYOTO INTERNATIONAL CARTOONIST CONGRESS Residence Iwakura 403 42-1, Moroki-cho Kamitakanono Sakyo-ku Kyoto 606-8588, JAPAN www.kyoto-seika.ac.jp/kicc/index.html	POTEZ ZA MIR (ZA SVIJET BEZ RATA)	min A4 – max. A3 (20 mm marge) obavezno 3 rada
13.02. 28.02.	Portuguese Printing Press Museum Estrada Nacional 108 no 206 (ao Freixo) 4300-316 Porto, PORTUGAL www.imultimedia.pt/museuvirtpress/port/notici.html	1. ŠIRENJE PUSTINJE I PROPADANJE ZEMLJE 2. SLOBODNA	min.A4 - max. A3 max.5
16.02. 27.02.	ŠARIŠSKÁ GALERIA (p.Fedor Vico), ul. Hlavná 51, 080 01 Prešov, SLOVAKIA	PIVO	A4 max. 5
16.02. 28.02.	I International Mug Art Festiwal- Wroclaw 2006 50 – 106 Wroclaw, Rynek 4, POLAND www.bbd.pl	KARIKATURE, CRTEŽI ZA OSLIKAVANJE ŠALICA	max. 25 X 8 cm neograničen
02.03. 15.03.	CartoonRing, P.O.Box 237076 New York, NY 10023, U.S.A www.cartoonring.com	KNOCKOUT DRUG (NOKAUTIRAJTE DROGU)	min. A4 – max A3 max.5
16.03. 01.04.	HUMOR & VIGNE BP 43, 17502, JONZAC CEDEX, FRANCE www.humouretvigne.fr.st	HUMOR I VINO U SPORTU	min. A4 – max A3 max.3
13.04. 30.04.	9. International festival itinerant of graphic humor grafico C/ direttore artistico Julio Lubetkin, Casella postale 52 00045 Genzano di Roma, ITALIA	HUMOR U MUZEJIMA	od 20 x 30 do 30 x 40 cm max. 2
18.05. 31.05.	KOKiS "Zamek" Ul.Klasztorna 14, 67-120 Kozuchow, POLAND www.zamek.kozuchow.pl	ZAŠTITA OD VRUĆINE I HLADNOĆE	min.A5 – max A3 max. 3 rada
08.06. 30.06.	DAEJEON INTERNATIONAL CARTOON INSTITUTE, 450, Wolpyeongdong, Daejeon city, 302-281 Seoul, KOREA www.dicaco.com	1. SLOBODNA 2. SVADLJIV ČOVJEK & TOLERANCIJA	max. A3 max.4 po temi

PREDSTAVLJAMO: svakodnevno na **Index.hr**

**PREDRAG
RAIČEVIĆ
ZIG**

